

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ปัญจพร ศรีชนาพันธุ์*, วรพรรณ เขียวรุจี และปวีณา ศิริภักดิ์

Factors Affecting Problems in Conducting Village Fund Accounting

in Mueang Lampang District, Lampang Province

Punchaporn Srichanapun*, Worapan Khiewrujee and Paweena Siripun

สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง 52000

Accounting Department, Faculty of Business Administration and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Lanna, Lampang, 52000

*Corresponding author. E-mail address: punjaporn@rmutl.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 66 หมู่บ้าน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Frequency) และสถิติ T-Test, F-test

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ประกอบอาชีพค้าขาย ระยะเวลาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน ตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไป มีจำนวนสมาชิกในกองทุนหมู่บ้านตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป มีจำนวนผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน 2 คน มีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน 5 ปีขึ้นไป และเคยฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน จำนวนสมาชิกในกองทุนหมู่บ้าน จำนวนผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน และการฝึกอบรมในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านไม่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน สำหรับจำแนกตามประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน โดยผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี มีปัญหาการจัดทำบัญชีแตกต่างกับผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี

คำสำคัญ: กองทุนหมู่บ้าน บัญชีกองทุนหมู่บ้าน ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำบัญชี ปัญหาการจัดทำบัญชี

Abstract

This research aimed to study factors affecting problems in conducting village fund accounting in Mueang Lampang District, Lampang Province. The data analysis was collected by questionnaires, 66 Village funds. The data were analyzed using mean, frequency and T-test.

The results showed that most of the samples were male, 41-50 years old, with bachelor education level, with merchant related job, time to set up village fund for 9 years old, with village members for 200 persons, with village funds accountants 2 persons, are experienced in village funds accountant for 5 years olds and passes the training of village funds accounting. For, factors affecting problems in conducting village fund accounting in Mueang Lampang District, Lampang Province classified by gender, sex, education level, occupation, time to set up village fund, village funds members, village funds accountants and training of village funds accounting which are not effect problems in conducting village fund accounting. While, experience in village funds accountant is effect problems in conducting village fund accounting, accountant at least 1 years of experience which more problems in conducting village fund accounting account over 5 years.

Keywords: Village Funds, Village Funds Accounting, Factors Affect Problems in Conducting Accounting, Problems in Conducting Accounting

บทนำ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นหนึ่งในนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ.2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านไปสร้างโอกาสแก่ประชาชนระดับรากหญ้า ให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการสร้างงาน สร้างอาชีพและรายได้ ทำให้ประชาชนพ้นจากความยากจน และเกิดกระแสการไหลเวียนของเงิน ส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมดีขึ้น โดยให้ชาวบ้านบริหารจัดการเงินกองทุนด้วยตนเอง เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 (ปี 2544) เป็นช่วงเตรียมความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ระยะที่ 2 (ในช่วงปี 2544-2545) เป็นช่วงสร้างองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และระยะที่ 3 (ปี 2546-2547) เป็นช่วงการสร้างเสริมความเข้มแข็ง ซึ่งเป็นการดำเนินงานโดยเริ่มตั้งแต่ช่วงเตรียมความพร้อม ไปสู่การสร้างองค์ความรู้ เพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็ง ดังนั้นในช่วงปี พ.ศ.2544-2547 มุ่งเน้นเรื่องการจัดตั้งและการสร้างเครือข่ายความรู้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ต่อมาปี พ.ศ. 2548-2551 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเริ่มปรับรูปแบบและวิธีการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตามพระราชบัญญัติกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. 2547 ซึ่งใช้ บังคับตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2547 เป็นต้นไป และมีบทบัญญัติให้กองทุนหมู่บ้านที่ตั้งขึ้นแล้ว ต้องขอจดทะเบียนยกฐานะเป็นนิติบุคคลภายใน 3 ปี นับแต่วันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยกองทุนหมู่บ้านต้องจัดทำงบการเงินของปีที่ผ่านมาพร้อมรายละเอียด ส่งผลให้กองทุนหมู่บ้านต้องทำบัญชีตามแบบที่กำหนดแทนการทำบัญชีแบบง่าย ๆ ตามที่ชาวบ้านเข้าใจ จากการตรวจสอบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกรรมการกองทุน

หมู่บ้าน พบว่า ไม่มีกองทุนหมู่บ้านใดทำบัญชีตามแบบที่กำหนด หากมีการเร่งรัดด้านเอกสารและการทำบัญชีโดยไม่คำนึงถึงสภาพและปรัชญาของกองทุนหมู่บ้าน (พิระพงษ์ สุดประเสริฐ, 2552, น. 1-12) ส่งผลให้การจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านจึงมีความสำคัญขึ้นมากในการบริหารจัดการ เพื่อกองทุนหมู่บ้านเกิดประสิทธิภาพตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ให้การจัดทำบัญชีเป็นตรรกะที่ชี้ให้เห็นถึงความมั่นคง ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ

จังหวัดลำปางมีพันธกิจในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และยังมีเป้าหมายหลักยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ตลาดการค้า สร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคประชาสังคม ซึ่งการสร้างเสริมความเข้มแข็งนั้น เริ่มต้นจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและอยู่บนพื้นฐานแนวคิดที่ว่า เศรษฐกิจของชาติมาจากเศรษฐกิจของประชาชน (สำนักงานจังหวัดลำปาง, 2557) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีจำนวนทั้งสิ้น 170 หมู่บ้าน (สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง, 2558) โดยกองทุนหมู่บ้านได้ดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล เพื่อนำไปสู่การสร้างกองทุนหมู่บ้านอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย โดยฝ่ายที่มอบอำนาจ เรียกว่า ตัวการ ในขณะที่อีกฝ่ายที่ได้รับมอบอำนาจในการบริหาร เรียกว่า ตัวแทน ถ้าผู้ได้รับมอบอำนาจการบริหารหรือตัวแทนดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างผลตอบแทนหรือสร้างประโยชน์สูงสุดให้กับตัวการ ส่งผลให้เกิดประสิทธิผลที่ดี (Jensen, & Meckling, 1976, pp. 305-360; รัตน สิริธอวณ, วิทยานัน รัตนวิบูลย์สม, วราวุธ ฤกษ์วรารักษ์, และอนุชา กอนพวง, 2557, น. 146-163) เมื่อพิจารณาตามโครงการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า มีความสอดคล้องกับทฤษฎีตัวแทน กล่าวคือ กองทุนหมู่บ้านจะ

ประกอบด้วยประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เปรียบเสมือนตัวการ และผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน เปรียบเสมือนตัวแทน โดยผู้ทำบัญชีได้รับมอบอำนาจให้ ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีแทนประธานกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน トラบิตที่ผู้ทำบัญชีใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการทำงาน จะไม่ก่อให้เกิดปัญหา ในการจัดทำบัญชี

นอกจากนี้ งานวิจัยในอดีต พบว่า ปัจจัยด้าน ประชากรศาสตร์ อาทิ ประสบการณ์การทำงาน อายุ ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชี (วัชร สันวิวัฒน์, 2554; อลิษา เรืองบุญญา, 2554; อังคณา นุตยกุล, 2548, น. 65-77) ดังนั้น ผู้ทำบัญชีมีความ จำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์การทำงาน รวมทั้งการ พัฒนาความรู้เพื่อให้เกิดความเป็นมืออาชีพ ตามที่ สงกรานต์ ไกรวงษ์ (2553) พบว่า ปัจจัยความรู้ ประสบการณ์การทำงาน และการพัฒนาดตนเองอย่าง ต่อเนื่องส่งผลให้เกิดความเป็นมืออาชีพ นอกจากนี้ การศึกษาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน พบว่า คณะกรรมการ หมู่บ้านไม่ให้ความสนใจในการจัดทำบัญชี ผู้จัดทำบัญชี กองทุนหมู่บ้านยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ บัญชีโดยทางปฏิบัติจะเน้นการจัดทำบัญชีตามความ เข้าใจที่เคยปฏิบัติอยู่เป็นประจำประกอบกับผู้ที่ทำหน้าที่ จัดทำบัญชีส่วนใหญ่ ไม่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านการ จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างเพียงพอ ทำให้การจัดทำบัญชีไม่เป็นไปตามระบบมาตรฐานและไม่สามารถนำผลดำเนินงานในแต่ละปีมาเปรียบเทียบกันได้ (ธิดาพร อินชุม, 2554; ปรัชญา ชีวะเกตุ, 2548)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตระหนัก ถึงความสำคัญของการดำเนินงานตามนโยบายกองทุน หมู่บ้านให้มีการดำเนินงานอย่างยั่งยืน จึงสนใจที่จะ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาด้านการจัดทำบัญชีของ กองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี กองทุนหมู่บ้านที่มีต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุน หมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำ บัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชี กองทุนหมู่บ้าน จำนวน 134 หมู่บ้าน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างที่ไม่ใช่ความ น่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) ด้วยวิธีการ เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดย ผู้วิจัยจะเลือกเก็บข้อมูลของกองทุนหมู่บ้านจากทุกตำบล จึงได้กลุ่มตัวอย่างมาทั้งสิ้น 66 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 49.25

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ในการทำบัญชี เข้ารับ การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน ระยะเวลาการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกกองทุน หมู่บ้าน และจำนวนผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน โดยตัวแปร การจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านวัดจากความรู้พื้นฐาน การจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน กิจนิสัย จรรยาบรรณ การสนับสนุนของกองทุนหมู่บ้าน การทำงานเป็นทีม ด้านธรรมาภิบาลของกองทุนหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบ สอบถาม (Questionnaire) โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบ แบบ สอบถาม ด้วยตนเอง (Self-administered Questionnaires) การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ในการทดสอบความ แตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยผู้วิจัยใช้สถิติทดสอบ t-test (Independent Sample t-test) สำหรับตัวแปรอิสระ

ที่จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม และใช้ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) หรือ ANOVA สำหรับตัวแปรอิสระที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม และเมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติผู้ทำวิจัยจะทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อน เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธี LSD

การทดสอบเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข

2. หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา โดยนำไปทดสอบกับผู้ทำบัญชีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.968 ซึ่งเกิน 0.7 จึงถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ดังนั้น แบบสอบถามนี้สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ได้ (Nunnally, & Bernstein, 1994, pp. 264-265; ฅฐา ธรเจริญกุล, 2557, น. 91-98)

3. นำแบบสอบถามที่ได้หาค่าความเที่ยงตรงและหาค่าความเชื่อมั่นมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหามากยิ่งขึ้น และนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 66 คน พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 78.8 และเพศหญิง ร้อยละ 21.2 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมา มีอายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.8 อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.2 อายุตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 15.2 อายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.1 9 ตามลำดับ มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี/สูงกว่า

มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.9 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยม ระดับ ปวท./ปวส./อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 16.7 ระดับ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 22.7 และระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.1 ตามลำดับ ประกอบอาชีพค้าขายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.7 รองลงมา ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 19.7 อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 15.2 อาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 12.1 และอาชีพแม่บ้านและพ่อบ้าน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ตามลำดับ ประสบการณ์ในการทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน 5 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน 1 ปี ถึง 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.3 และมีประสบการณ์ในการทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.1 ตามลำดับ เคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 83.3 และไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 16.7 ตามลำดับ

มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเป็นเวลาตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.2 รองลงมา มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเป็นเวลาตั้งแต่ 3 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.6 เป็นเวลาน้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.1 และตั้งแต่ 5 ปีแต่ไม่เกิน 7 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.1 มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเป็นเวลา ตั้งแต่ 1 ปีแต่ไม่เกิน 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.5 และตั้งแต่ 7 ปีแต่ไม่เกิน 9 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.5 ตามลำดับ มีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ 201 คนขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ 101 คน-150 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 ตั้งแต่ 151 คน-200 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 สมาชิกตั้งแต่ 50 คน-100 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 และน้อยที่สุดมีจำนวนสมาชิกต่ำกว่า 50 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ มีผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน 2 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47 รองลงมา คือ ผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และน้อยที่สุดมีผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 19.7 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

จากตารางที่ 2 แสดงถึงระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 อยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ระดับปัญหาการจัดทำบัญชีอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยผู้ทำบัญชีมีระดับความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านความรู้พื้นฐานการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านของผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.27 ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17 ด้านความเพียงพอของบุคลากรของกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13 ด้านकिनิสัยของผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 ด้านการสนับสนุนของกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.07 ด้านการร่วมกันทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.99 และด้านจรรยาบรรณของผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82 ตามลำดับ และผู้ทำบัญชีที่มีระดับความเห็นต่อปัญหาการจัดทำบัญชีในระดับที่ไม่มีปัญหา คือ ด้านการมีธรรมาภิบาลของกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.73 สำหรับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งรายข้อและโดยรวม อยู่ระหว่าง 1.08–1.24 ซึ่งถือว่าข้อมูลมีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียงกัน (สุภมาส อังคุโชติ และชูชาติ พวงสมจิตร, 2554, น. 27)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

จากตารางที่ 3 ปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีปัญหา

ในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีระยะเวลาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีสมาชิกในกองทุนหมู่บ้านที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีจำนวนผู้ทำบัญชีที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามตารางที่ 4 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี มีปัญหาการจัดทำบัญชีแตกต่างกับผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับการเข้าอบรมการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกองทุนหมู่บ้านในเขต อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	52	78.8
หญิง	14	21.2
อายุ		
21 – 30 ปี	4	6.1
31 – 40 ปี	12	18.2
41 – 50 ปี	21	31.8
51 – 60 ปี	19	28.8
61 ปีขึ้นไป	10	15.2
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	4	6.1
มัธยม	7	10.6
ปวช.	15	22.7
ปวท/ปวส/อนุปริญญา	11	16.7
ปริญญาตรี/สูงกว่า	29	43.9
อาชีพ		
เกษตรกร	8	12.1
รับจ้าง	10	15.2
ค้าขาย	15	22.7
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	13	19.7
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	7	10.6
ธุรกิจส่วนตัว	13	19.7
ประสบการณ์ในการทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน		
น้อยกว่า 1 ปี	4	6.1
1 ปี – 5 ปี	18	27.3
5 ปีขึ้นไป	44	66.7
การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี		
เคยอบรม	55	83.3
ไม่เคยอบรม	11	16.7
ระยะเวลาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน		
น้อยกว่า 1 ปี	4	6.1
ตั้งแต่ 1 ปี – ไม่เกิน 3 ปี	8	12.1
ตั้งแต่ 3 ปี – ไม่เกิน 5 ปี	7	10.6
ตั้งแต่ 5 ปี – ไม่เกิน 7 ปี	4	6.1
ตั้งแต่ 7 ปี – ไม่เกิน 9 ปี	3	4.5
ตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไป	45	68.2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในกองทุนหมู่บ้าน		
ต่ำกว่า 50 คน	2	3.0
ตั้งแต่ 50 คน – 100 คน	5	4.6
ตั้งแต่ 101 คน – 150 คน	16	24.2
ตั้งแต่ 151 คน – 200 คน	16	24.2
ตั้งแต่ 201 คนขึ้นไป	27	40.9
จำนวนผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน		
1 คน	13	19.7
2 คน	31	47.0
3 คนขึ้นไป	22	33.3

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ความรู้พื้นฐานการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน	2.27	1.20	ระดับปัญหาน้อยที่สุด
ทัศนคติของผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน	2.06	1.15	ระดับปัญหาน้อยที่สุด
จรรยาบรรณของผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน	1.82	1.22	ระดับปัญหาน้อยที่สุด
การสนับสนุนของกองทุนหมู่บ้าน	2.07	1.24	ระดับปัญหาน้อยที่สุด
การทำงานเป็นทีม	1.99	1.18	ระดับปัญหาน้อยที่สุด
ความเพียงพอของบุคลากร	2.13	1.20	ระดับปัญหาน้อยที่สุด
การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	2.17	1.14	ระดับปัญหาน้อยที่สุด
การมีธรรมาภิบาลของกองทุนหมู่บ้าน	1.73	1.24	ระดับไม่มีปัญหา
โดยรวม	2.03	1.08	ระดับปัญหาน้อยที่สุด

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ตัวแปรอิสระ	ปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน			ผลการเปรียบเทียบ
	t-test	F-test	Sig	
1. เพศ	0.894		0.386	ไม่แตกต่างกัน
2. อายุ		1.021	0.404	ไม่แตกต่างกัน
3. ระดับการศึกษา		1.203	0.319	ไม่แตกต่างกัน
4. อาชีพ		1.690	0.151	ไม่แตกต่างกัน
5. ระยะเวลาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน		0.648	0.664	ไม่แตกต่างกัน
6. จำนวนสมาชิกในกองทุนหมู่บ้าน		0.686	0.605	ไม่แตกต่างกัน
7. จำนวนผู้ทำบัญชี		0.693	0.504	ไม่แตกต่างกัน
8. ประสบการณ์การทำงาน		4.384	0.007*	แตกต่างกัน
9. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน	1.609		0.112	ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความแตกต่างของประสบการณ์ผู้ทำบัญชีกับปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ประสบการณ์ของผู้ทำบัญชี	$\bar{X}$	น้อยกว่า 1 ปี	1-5 ปี	มากกว่า 5 ปี
1. น้อยกว่า 1 ปี	3.83		1.248	1.983*
2. 1-5 ปี	2.58			0.735
3. มากกว่า 5 ปี	1.85			

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ธิดาพร อินชุม (2554) และปรัชญา ชีวะเกตุ (2548) กล่าวถึง กองทุนหมู่บ้านยังเกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี อาจเป็นไปตามการศึกษาของ ภาคภูมิ พุสกูลสถาพร (2557, น. 73-84) กล่าวว่า การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ความเพียงพอของบุคลากร การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน เป็นปัจจัยด้านบริหารจัดการที่ส่งผลให้การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ Jones, Jones, Latreille, & Sloane (2008, pp. 1-42) พบว่า การฝึกอบรมเป็นการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาช่วยให้ทำงานบรรลุผลสำเร็จเช่นกัน ดังนั้น การจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีความเป็นไปได้ว่า การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ความเพียงพอของบุคลากร การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านจึงทำให้เกิดปัญหาในการจัดทำบัญชีอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน จำนวนสมาชิกในกองทุนหมู่บ้าน จำนวนผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน การฝึกอบรมในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน และปัญหาด้านธรรมาภิบาลของกองทุนหมู่บ้าน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับการศึกษาของ นพวรรณ นาคเอี่ยม (2551) พบว่า อายุและการเข้ารับการอบรมไม่ส่งผลต่อปัญหาในการ

ทำบัญชี สำหรับปัจจัยด้านประสบการณ์ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี มีปัญหาการจัดทำบัญชีแตกต่างกับผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาพันธุ์ สายทองอินทร์ (2554, น. 591-602) พบว่า ประสบการณ์การทำงานมีผลต่อประสิทธิผลการทำงานของผู้ทำบัญชี ถ้าผู้ทำบัญชีที่มีพื้นฐานต่างกันต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพในเนื้อหาหรือหลักสูตรเดียวกัน ก็ย่อมต้องได้รับความรู้ที่จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิผลในการทำงานได้ไม่เท่ากัน

งานวิจัยในอนาคตคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านมีการพัฒนาความรู้การจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับความรู้ด้านการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยรวมการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด แสดงถึงผู้ทำบัญชีมีความสามารถในการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า ประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน กล่าวคือ ถ้าเกิดปัญหาในการจัดทำบัญชีผู้ทำบัญชีจะอาศัยประสบการณ์ในการช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับปัจจัยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการจัดตั้งกองทุน

หมู่บ้าน จำนวนสมาชิกในกองทุนหมู่บ้าน จำนวนผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน การฝึกอบรมในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน และปัญหาด้านธรรมาภิบาลของกองทุนหมู่บ้าน ไม่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณโครงการยกระดับปริญญาโทเป็นงานวิจัยตีพิมพ์ งานสร้างสรรค์ และงานบริการวิชาการสู่ชุมชน ประจำปี 2557 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ขอขอบพระคุณผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

บรรณานุกรม

ณฐา ธรเจริญกุล. (2557). ความต้องการของผู้ทำบัญชีที่มีต่อกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ในเขตบางนาและพื้นที่ใกล้เคียง. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.), 20(2), 91-98.

ธรรมบุญ วิรัชพันธุ์. (2553). ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตเทศบาลตำบลท่าเสา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ธิดาพร อินชุม. (2554). ปัญหาด้านการจัดทำบัญชีและการควบคุมภายในของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นพวรรณ นาคเอี่ยม. (2551). ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปรัชญา ชีวะเกตุ. (2548). แนวปฏิบัติทางบัญชีสำหรับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: กรณีศึกษาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนในเขตตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พีระพงษ์ สุดประเสริฐ. (2552). บทเรียนจากกองทุนหมู่บ้านสู่การพัฒนาการเมือง. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม, 5(1-2), 1-12.

ภาคภูมิ พุสกุลสถาพร. (2557). การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดสมุทรปราการ. วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 25(3), 73 - 84.

รัตนา สิทธิวัฒน์, วิชาญนันท์ รัตนวิบูลย์สม, วราวุธ ฤกษ์วรารักษ์, และอนุชา กอนพวง. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจแฟรนไชส์ไทย: การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ. วารสารการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 7(2), 146-163.

วัชรวิทย์ อ้นวิวัฒน์. (2554). ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สงกรานต์ ไกรวงษ์. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะความเป็นมืออาชีพของนักวิชาชีพบัญชีไทยในบริบทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบภาษีอากร. วารสารสุทธิปริทัศน์, 23(72), 33-53.

- สุภมาส อังคุโชติ และชูชาติ พวงสมจิตร. (2554). *การวิจัยการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.). (2554). *รู้จักกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง*. ค้นเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2557, จาก <http://www.villagefund.or.th/index.aspx?parent>
- สำนักงานจังหวัดลำปาง. (2557). *แผนพัฒนาจังหวัดลำปาง 4 ปี (พ.ศ. 2557-2560)*. ค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2558, จาก http://www.lampang.go.th/strategic/index_pl.htm
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง. (2558). *กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง*. ค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2558, จาก <http://muanglampang.cdd.go.th/sites>
- สุฤทัย ภมรพงศ์อัมพร. (2551). *ปัญหาการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี*. ปรินญามหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุภาพันธุ์ สายทองอินทร์. (2554). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ทำบัญชี หลังจากเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อสิณา เรืองบุญญา. (2554). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของผู้ทำบัญชีสถานบริการภาครัฐในกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร.
- อังคณา นุตยกุล. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จของผู้ทำบัญชีในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีไทย สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร*. *วารสารวิจัย สมด*, 1(1), 65-77.
- Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305-360.
- Jones, M. K., Jones, R. J., Latreille, P. L., & Sloane, P. J. (2008). Training, Job Satisfaction and Workplace performance in Britain: Evidence from WERS 2004. *IZA Discussion Paper*, 3677, 1-42.
- Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.